

EXPO: TEGENSTRIJDIGE SCULPTUREN

Peter Rogiers

'Als kunstenaar doe je sowieso politieke uitspraken'

De reguliere kunstgeschiedenis en de horror van John Carpenter: beeldhouwer Peter Rogiers combineert beide in zijn sculpturen die zweven tussen figuratief en abstract, tussen aantrekkelijk en angstaanjagend. Het Middelheim pakt uit met een grote overzichtstentoonstelling van de kunstenaar, die terugblijkt op een oeuvre van twintig jaar en daar bovenop nog eens zeventien nieuwe werken presenteert.

HUMO Terugkijken alleen was niet voldoende?

Peter Rogiers «Ik wil het liefst altijd mijn nieuwste werk tonen. Ik werk steeds heel intensief aan mijn sculpturen, maar als ze af zijn, is het voor mij afgehandeld. Als ik dan terugkijk, lijkt het alsof iemand anders ze gemaakt heeft. Al kan het soms wel gebeuren dat ik een werk van vroeger herwerk – ik moet het me dan echt terug toe-eigenen, want helaas heb ik de neiging om alleen de negatieve aspecten te zien. Als ik zie hoe zelfgenoegzaam sommige collega's zijn, kan ik daar wel eens jaloers op zijn.»

HUMO Maar kijk, toch bent u erin geslaagd een tentoonstelling samen te stellen met ouder werk. Waar komt de titel 'Clusters' vandaan?

Rogiers «Ik plaats een aantal beelden – clusters – samen op een groot platform, een sokkel. In openlucht tentoonstellen is niet evident: in de neutrale, witte ruimtes van musea zie je beelden op zichzelf, maar hier moet ik rekening houden met de impact van de natuur eromd. Best ingrijpend, het is moeilijk om daartegen op te boksen. Daarom heb ik grote sokkels gebouwd. Daarnaast heb ik ervoor gekozen om mijn beelden in dialoog te laten gaan met sculpturen uit de kunstgeschiedenis die in de collectie van het

OHM
IHN
GOD

Middelheim zitten. Ik koos voor werken die elkaar aanvullen, vormelijk en qua energie. Zo is er bijvoorbeeld de cluster 'Girly Pictures' waarin ik een vrouwenfiguur van mijn hand tegenover onder meer een abstracte bronzen sculptuur van Jean Arp plaats. Het werk van Arp mag dan abstract zijn, het is vrouwelijk, organisch en vloeiend. Dat soort links wil ik leggen.

«Ik heb trouwens gemerkt dat het tegenwoordig heel moeilijk is om vrouwenfiguren te modelleren. Voor je het weet, herval je in het verleden of wordt het een soort decoratief tuinbeeld. Voor mijn mannelijke figuren ga ik heel agressief te werk, ik mep en grijp in klei en dat genereert energie in het werk, maar als ik dat doe bij een vrouwelijke figuur geeft dat op één of andere manier meteen een heel foute connotatie. Mijn vrouw roept hier dat ze het lief vindt dat ik vrouwen niet sla. (lacht). Maar ik heb een oplossing gevonden: ik heb mijn vrouwenfiguur onderste-

boven geplaatst op een piramideachtige sokkel, een beetje fout eigenlijk. Maar dat is dikwijls een spannend uitgangspunt: de vooropgestelde ideeën van wat niet mag toch proberen toe te passen, maar dan op mijn eigen manier.

«In een andere cluster breng ik abstract en figuratief werk samen, om aan te tonen dat dat onderscheid er niet toe doet. Vroeger heersten de trends van het moment heel sterk, zo was je in de jaren 70 bijna verplicht om minimal art te maken, anders had je geen bestaansrecht. Toen ik studeerde was Fred Bervoets echt not done, nu kijken studenten naar hem op. Er is meer openheid. Bij muziek merk je hetzelfde: nu kan iemand gerust naar heavy metal, klassiek én techno luisteren. Vroeger was je een hardrocker óf een newwaver.»

HUMO Was u een hardrocker of een newwaver?

Rogiers (lacht) «Een rocker.»

URINOIR EN COCONUTS

HUMO Van rockmuziek over naar kunstgeschiedenis. Die is voor u heel belangrijk?

Rogiers «Je kunt er gewoon niet omheen. Wanneer je iets maakt, verhoud je je er vanzelf toe. In de geschiedenis zijn de regels van het spel bepaald – of je er nu in meegaat of ertegen ingaat, je moet de regels wel kennen.

«Ik vind het een plezierig idee om mijn werk hier zo expliciet in dialoog te laten gaan met de kunstgeschiedenis. Enerzijds is het natuurlijk fantastisch om je eigen werk te kunnen plaatsen tegenover dat van grote namen als Arp of Giacometti, anderzijds heb ik ook een aantal totaal vergeten kunstenaars gekozen. Zo heb ik een beeld gekozen van – hoe heet-ie nu weer? Nu ben ik het zelf vergeten – ah, Josué Dupon! Hij heeft een condor gemaakt, een heel interessant werk omdat je ziet dat hij totaal niet geïnteresseerd was in de vernieuwende modernistische stromingen van zijn tijd. Hij werkte in de traditie van de diersculpturen, maar je kan er evengoed een heel goed abstract beeldhouwwerk in zien. Je hoeft

helemaal niet de grote avant-gardist te zijn.»

HUMO Wat plaatst u tegenover die condor van de vergeten Dupon?

Rogiers «Twee vogelsculpturen. Ik heb een reeks vogelbeelden gemaakt omdat de vogel zo'n cliché is dat niemand dat thema kan claimen. Als ik een urinoir gebruik, verwijst ik meteen naar Duchamp, maar dat heb je niet bij een vogel. Hetzelfde met palmbomen: heb ik ook een serie van. Palmbomen zijn herkenbaar voor iedereen, of dat zou je toch denken. Voor de Grote Markt van Dendermonde maakte ik ooit een sculptuur van een palmboom, 'Coconuts for Dendermonde'. Daarop heb ik veel kritiek gekregen van het Vlaams Belang – blijkbaar zagen zij er een exotische vreemdeling in en daar waren ze niet over te spreken. Ik was heel verbaasd. Die mensen hebben meer verbeelding dan ik!»

HUMO Uw inspiratie haalt u – naast de kunstgeschiedenis – ook uit horror en B-films.

«Ik maakte ooit een sculptuur van een palmboom: 'Coconuts for Dendermonde'. Daarop kwam veel kritiek van het Vlaams Belang – zij zagen er een exotische vreemdeling in. Ik was heel verbaasd. Die mensen hebben meer verbeelding dan ik!»

Rogiers «Ik hou wel van afgedankte tweederangsdingen, het is fijn om die als uitgangspunt te nemen en ze op een hoger plan te tillen. Velázquez en Michelangelo kan ik niet verbeteren, maar met de plasticiteit van Michael Myers uit John Carpenters 'Halloween' kan ik aan de slag. Fantastisch materiaal om mee te werken: hij zit op de rand van vormeloosheid. De film baadt in een vreemde sfeer op de rand van realisme: het is herkenbaar en toch ook niet.»

HUMO Noemt u de horrorklassieker 'Halloween' nu een afgedankt tweederangsding?

Rogiers «Zo bedoel ik het niet, het is een fenomenale film, net als 'The Thing' van Carpenter, of 'The Shining' van Kubrick. Ook oudere films, zoals 'Nosferatu' of 'Das Cabinet des Dr. Caligari', zijn fantastisch om mee te werken. Wat ik daar plezierig aan vind, is het theaterale ervan – op één of andere manier wordt de angst er reëler in afgebeeld dan in een hedendaagse Hollywoodfilm die moet doorgaan voor realisme. Dan vind ik het kunstmatige van die oude films veel echter. Aansluitend bij die gedachte: mijn materiaal is vaak kunststof. Het heeft iets plastiekerigs en het brengt tegenstrijdigheid in mijn werk, waar ik van hou. Het maakt het spannender.»

HUMO Klopt het dat u oorspronkelijk striptekenaar wilde worden?

Rogiers «Ja, ik ben opgegroeid in Limburg. Als kind tekende ik heel veel, maar kunst kreeg ik niet te zien. 'Suske en Wiske' en 'De Rode Ridder' in de plaatselijke krantenwinkel, dát was mijn contact met beelden. Toen ik grafiek ging studeren aan Sint-Lucas is er een hele wereld voor me opengegaan. Snel na mijn afstuderen ben ik sculpturen beginnen te maken.»

HUMO Van 2D naar 3D: een grote stap?

Rogiers «Eigenlijk niet. De meeste grote beeldhouwers, zoals Michelangelo of Rodin, waren ook uitmuntende tekenaars. Zelf heb ik nog een jaar lesgegeven aan Rinus Van de Velde. Hij heeft beeldhouwen gestudeerd, maar is daarna beginnen te tekenen. De twee liggen dus heel dicht bij elkaar.»

Jozefien Van Beek

Van 21 mei tot 18 september, Middelheim middelheim-museum.be

De catalogus van de tentoonstelling verschijnt bij Hannibal.